

ABDESTİ GÜZEL ALMAK

Bismillahirrahmanirrahim.

el-Hamdülillâhi Rabbi'l-âlemîn. Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayrı halkihî seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn ve men tebiahû bi-ihsanin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'd:

Fa'lemû eyyühe'l-ihvân!

Fe-inne efdale'l-kitâbi kitâbullâh ve efdale'l-hedyi hedyu seyyidinâ Muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem. Ve şerra'l-umûru muhdesâtuhâ ve külle mühdesetin bid'atün ve külle bid'atin dalâletün ve külle dalâletin ve sahibehâ fi'n-nâr ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehu kâl.

مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ ثُمَّ رَفَعَ بَصْرَهُ إِلَى السَّمَاءِ
فَقَالَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ فُتِحَتْ لَهُ أَبْوَابُ
الْجَنَّةِ يَدْخُلُ مِنْ أَيِّهَا شَاءَ

Men tevaddaa fe-ahsene'l-vudûe sümme refaa basarahû ile's-semâi fe-kâle; Eşhedü en

lâ ilâhe illallâhu vahdehû lâ şerîke leh ve eşhedü enne Muhammeden abduhû ve resûluhû futihat lehû ebvabü'l-cenneti yedhulu min eyyihâ şâe.

Sadaka Resûlullah fîma kâl ev kema kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretlerinin selamı, rahmeti, bereketi cümleminizin üzerine olsun. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretlerinin hadîs-i şerîflerini *Râmûzü'l-ehâdîs* isimli hadis kitabının *mim* bâbından okumaya devam edeceğiz.

İlk hadîs-i şerîf abdest almakla ilgili. Ukbetü'bnü Âmir tarafından nakledilmiş, Ahmed b. Hanbel *Müsned*'inde kaydetmiş, daha başka hadis kitaplarında da mevcut. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurmuş ki;

Men tevaddaa fe-ahsene'l-vudûe. “Kim abdest alırsa ve abdestini güzel yaparsa...”

Abdestin hakkını vererek, farzlarına, sünnetlerine, âdâbına riayet ederek, dikkatli bir tarzda abdest alırsa...

Sümme refaa basarahû ile's-semâi fe-kâle. “Sonra gözünü göğe diker de şu sözleri söylerse...” *Eşhedü en lâ ilâhe illallâhu vahdehu lâ şerike leh ve eşhedü enne Muhammeden abduhû ve resûluh.*

Bildiğimiz bir söz, *kelimeteyni şehâdeteyn...* “Allah’tan gayri ilâh olmadığına, O’nun şerîki olmadığına, O’nun tek olduğuna ve Muhammed’in onun kulu ve elçisi olduğuna şehadet ederim.”

Güzelce alınan abdestin akabinde bunu söylersek ne olur?

Futihat lehû ebvabü'l-cenneti. “Cennetin sekiz kapısı buna açılır.” *Yedhulu min eyyihâ şâe.* “Neresinden isterse oradan dâhil olsun diye.”

Mirasyediler gibiyiz. Yani kendimiz emek çekerek kazanmadık da babadan, dededen geldiği için elimizde bulunan nimetlerin nasıl kıymetli nimetler olduğunu bilmiyoruz. Babadan görmüşüz, mahiyetini bilmiyoruz. Abdest denilen ibadetin hazırlığı ve alınışı ne kadar güzeldir, ne kadar güzel ve mânalı bir harekettir. İnsanı hem maddî bakımdan temizliyor hem de mânevî yönü var. Elini,

yüzünü âzâsını yıkadıkça dökülen sularla beraber mânevî kirlerden de arınıyor. O sularla beraber mânevî kirlere de, günahlar da gidiyor; insan pak oluyor. Hem sembolik hem hakiki! Hem maddeten insanın tozunu toprağını gideriyor hem de mânevî bakımdan içinin kirini, pasını gideriyor.

Dikkat edin, kontrol edin, siz de deneyin! Sıkıntılı, sinirli, üzüntülü veya yorgun olduğunuz zamanda bir abdest alın bakalım; insanın her şeyini alır götürür, tertemiz ve pak eyleyler.

Namaz ne güzel ibadettir! İçinde ne güzel fiiller var. İnsan rükû ediyor, secde ediyor; o mübarek, güzel ve kıymetli uzvu olan alnını, o şerefli alnını yerlere, topraklara koyuyor. “Yâ Rabbi! Sen âlemlerin sahibisin, ben senin önünde eğiliyorum.” diyor. Ne derin mânalar var ki insanı eritir. Ne kadar güzel!

İşte insan duasına dikkat ederek besmeleyle başlayıp güzelce abdest alıp gözünü göğe kaldırırsa...

Niye göğe kaldırılıyor?

Çünkü rahmet gökten iner. Çünkü insan sanki; “Yâ Rabbi! İşte abdestimi aldım; senin

rahmetini, bereketini umuyorum, gelişini gözlüyorum.” demiş gibi oluyor. Hepimizin yapabileceği bir dua şeklidir, hatırunızda tutun.

Kim abdest alır da abdestini güzel yaptıktan, güzel eyledikten, tamamladıktan sonra gözünü semaya kaldırıp *Eşhedü en lâ ilâhe illallâhu vahdehû lâ şerîke leh ve eşhedü enne Muhammeden abduhû ve resûluhû* der de imanını dille ikrar ederse ona mânevî bakımdan çok kârlar geliyor. “Buyur hangisinden istersen gir.” diye cennetin sekiz kapısı kendisine açılıyor.

a. Abdestten Sonra Yüzünü Silmek

Diğer hadîs-i şerîf:

مَنْ تَوَضَّأَ فَمَسَحَ بِثَوْبٍ نَظِيفٍ فَلَا بَأْسَ بِهِ وَمَنْ لَمْ
يَفْعَلْ فَهُوَ أَفْضَلُ لِأَنَّ الْوُضُوءَ يُوزَنُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَعَ
سَائِرِ الْأَعْمَالِ

Men teveddaa fe-meseha bi-sevbin nazîfin fe-lâ be'se bihî ve men lem yef'al fe-hüve efdal li-enne'l-vadûe -veyahut vudûe-yûzenü yevme'l-kıyâmeti mea sâiri'l-a'mâl.

Ebû Hüreyre *radıyallahu anh*'ten rivayet edilmiş bir hadis. Abdest almanın esrarından bir sırrı bize açıklıyor. Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

“Kim abdest alır, ondan sonra yüzünü bir temiz bez ile silerse...” *Fe-lâ be'se bihî*. “Beis yoktur.”

Havluya, bir beze, temiz bir kumaş parçasına kurulursa beis yoktur. Ama eğer iklim, mevsim, şartlar müsaitse...

Ve men lem yef'al fe-hüve efdal. “Yapmazsa, suyu olduğu gibi üstünde kalırsa, o daha efdaldir.” *Li-enne'l-vudûe*. “Çünkü abdest...” veyahut *vadu* okunursa “abdest alınan su... Kıyamet gününde diğer amellerle beraber teraziye konur, o da tartılır. O bakımdan Peygamber Efendimiz, “Kendi haline bırakıp da kurummasını sağlarsa daha iyi olur.” buyurmuş.

Tıbbî bakımdan diyorlar ki;

“Su insanın âzâsında kendisi buharlaştığı zaman, mikropları da öldürür.”

Öyle bir faydası da var. Hakikaten temizleyici, dezenfektan bir hareket olmuş oluyor.

Yine abdest almakla ilgili bir hadîs-i şerîf:

مَنْ تَوَضَّأَ نَحْوَ وُضُوئِي هَذَا ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ لَا
يُحَدِّثُ فِيهِمَا نَفْسَهُ غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ

*Men tevaddaa nahve vudûî hâzâ sümme
sallâ rek'ateyni lâ yuhaddisü fîhimâ nefsehû
ğufira lehû mâ tekaddeme min zenbihî.*

Buhârî, Müslim ve birçok sahih hadis kitaplarında rivayet edilmiştir, sahih bir hadîs-i şerîftir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurmuş ki;

“Kim benim aldığımı benzer bir tarzda abdest alırsa...”

Demek ki yüzünü, elini nasıl yıkadığını göstererek abdest almış.

“Kim bu tarzda abdest alır, sonra iki rekât namaz kılırsa...”

Buna, “müstehab olan abdest namazı” yani “abdestten sonra kılınan namaz” derler.

[Gümüřhanhevî] Hocamız şerhte; “Ama ona vakit olmaz da doğrudan doğruya hemen farz namazı kılarısa, yine sevabı hâsıl olur.” diye açıklamış.

İki rekât kılınan bu namazda ne yapacak?

Lâ yuhaddisü fîhimâ nefsehû. “Nefsiyle bu namazda konuşmazsa.”

Namaza uygun olmayan fikirler kafasından geçmezse, aklı dünya işlerine takılmazsa, huşû ve hudû ile kendini tam vererek namazı kılarısa...

Ğufira lehû mâ tekaddeme min zenbihî.
“O zaman geçmiş günahları, segâiri affolunur.”

Abdesti illa namaz vaktinde almak şart değil. İnsan fırsat olduğu zamanlar erken de alabilir. O zaman abdestin arkasından “abdest namazı” denilen iki rekât namazın kılınması afv u mağfired olmaya sebep oluyor.

İnsan bir hadîs-i řerîften bir fazilet duyduđu zaman onu tatbik etmeli.

مَنْ تَوَضَّأَ لِلصَّلَاةِ فَاسْبَغَ الوُضُوءَ ثُمَّ مَشَى إِلَى الصَّلَاةِ
الْمَكْتُوبَةِ فَصَلَّاهَا مَعَ النَّاسِ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ ذُنُوبَهُ

*Men tevaddaa li's-salâti fe-esbağa'l-
vudûa sümme meşâ ile's-salâti'l-mektûbeti
fe-sallâhâ mea'n-nâsi ğafera'llâhu lehû
zünûbehû.*

Namazla ilgili bir hadîs-i şerîf. Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:

“Kim namaz için abdest alır da...” *Fe-esbeğâ'l-vudûa*. “Bütün âzâsını dikkatli bir şekilde yıkarsa...”

Hiç ıslanmamış yer bırakmadan güzelce ıslatarak abdest alırsa... Çünkü bu işlerin inceliklerini bilmeyen kimseler şaldur şuldur abdest alıyorlar, dikkat etmiyorlar. Gözleri, alınının üst tarafı, yüzünün yan tarafları, dirseklerinin alt tarafı vb. bazı yerlerine su varmıyor. Acele etmekten ve bu işin ehemmiyetini bilmemekten abdest eksik kalabiliyor. Her tarafını güzelce ovuşturarak suyu vardırırtır, gözlerinin yuvalarına filan gayet güzel bir tarzda suyu gidererek abdest alır, sonra farz bir namaz kılmaya yürürse...

Evinde abdesti aldı, abdestli olarak camiye namaz kılmaya doğru yürürse...

Fe-sallâhâ mea'n-nâs. “Ve o namazı insanlarla birlikte kılsa...” *Ğafera'llâhu lehû zünûbehû.* “Allah onun günahlarını afv u mağfiret eder.”

İnsanoğlu çok hatakârdır. Hatası, cahilliği çoktur, nefsi kuvvetlidir. Şeytan gelir, iyi insanı da kötü insanı da aldatır, hatalara düşürür. Nefis, şeytan, dünya zevkleri, lezzetleri ve saireler ayağını sürüşdürür. Ama bu alınan abdestler ve bu kılınan namazlar günahları affettiriyor. Yoksa biz mahvoluruz, başımıza taş yağar.

İki namaz, aradaki günahları affettiriyor. Abdestler, oruçlar, Ramazanlar, haclar aradaki günahları affettiriyor. Biz tekrar tekrar günahlardan temizleniyoruz. Yoksa mümkün olur mu? Linyit yakılan bir soba düşünün... O sobanın boruları hiç temizlenmese ne olur?

Dolar, tıkanır.

İçinden kireçli su akan bir boru zamanla ne olur?

Tıkanır! Her şey böyle zamanla tıkanıyor. Bizim de günahlarımız bizden silinirse taş oluruz. Tepeden tırnağa her tarafımızı kireç bağlar, taş kesiliriz; hiçbir işe yaramaz hâle geliriz. Abdestler, namazlar ve böyle işler, her birisi günahlarımızı affettiriyor.

Cemaatle namaz kılmanın çok fazileti var. Camiye yürümenin çok faydası var. Cemaatin içindeki insanların birbirlerine çok faydası var. Hadîs-i şerîfler, “İki müslüman karşı karşıya geldiği zaman, birisinden Allah mutlaka ötekisini faydalandırır.” buyuruyor. Caminin içinde ağzı dualı, mübarek, beyaz sakallı bir ihtiyar, Allah’ın sevdiği bir halis ve salih kimse hürmetine, onunla beraber namaz kılmış herkesin namazı kabul oluyor. Ama evinde o garanti yok. Evinde belki namazın kabul olmayacak, “Kıldın ama kabul etmedim, ey kulum!” veya “Çalın bunu yüzüne!” deyiverse Allahu Teâlâ hazretleri!.. Buruşuk bir elbise gibi insanın yüzüne çarparlar.

Geçen akşam hadîs-i şerîfte okuduk ki bir insan usulüne ve erkânına riayet ederek güzelce namaz kılsa, namaz ona dua edermiş; “Sen beni nasıl koruduysan, eksiksiz

kıldıysan Allah da seni hıfz eylesin, korusun.” dermiş. Onun üzerine melekler, o namazın sevabını alır, dergâh-ı İzzet’e götürürlermiş. Yani dergâh-ı İzzet’e yükselirmiş.

Eğer namazı doğru kılmazsa... *Dayyi' kallâhu kemâ dayyatenî.* “Sen beni nasıl mahvettiysen, zayi ettiysen, elden kaçırdıysan, düşürdüysen, berbat ettiysen Allah da seni zayi etsin.” diye beddua edermiş. İşte o beddua ettiği zaman, namaz buruşturulmuş bir elbise gibi yapılır ve namaz kılanın yüzüne çarpılırmış. Hadîs-i şerîfte böyle bildiriliyor.

Demek ki abdesti güzel alacağız. Bileceğiz ki ibadetlerin çok sırları vardır. Yavaş yavaş öğreneceğiz; hadisleri ve âyetleri okudukça, zikir ve ilim meclislerine geldikçe öğreneceğiz. “Meğerse bilmediğim daha çok şey varmış, ben de kendimi bir şey biliyorum sanıyordum. Yavaş yavaş öğreneceğim.” diyeceksiniz. Esrârını öğrendikçe hatırınıza yerleştireceksiniz.

Abdesti güzel güzel alacaksınız; aceleye getirmeyecek, üstünüze sıçratmayacak, suyu âzâlarınıza güzelce yayacaksınız. Dualarını

ede ede güzelce abdest alacaksınız. Sekînet ve vakar ile efendi efendi vakur bir kimse olarak camiye geleceksiniz. Yolda gördüklerinize selam vereceksiniz, zikir ve tesbihle yürüyeceksiniz. Camiye gireceksiniz ve camide insanlarla namaz kılacaksınız.

Adam hiç kimseyi beğenmiyor, beğenmediği için evinde yalnız kılıyor.

Seni ne yapalım?

Kusursuz kul olmaz! Allahu Teâlâ hazretleri bunca kusurlarıyla kullarına bakıyor, hiç ibret almıyor musun? Sen, gökten melek gibi mi indin? Kusursuz kul olmaz. Kul kimseyi beğenmiyor, camiye gelme lüzumunu duymuyor. Allah tevîkîni kesiyor da şeytan onu camiye gelmekten ayırıyor, koparıyor. Yani onu sürüden çalıyor.

Camiye gelecek!

Camiler Allah'ın kaleleridir, buraya gelen kurtulur. Çok çok faziletleri vardır, farkına varmazsın.

“Bugün sabahtan beri bir hayır, bir bereket! Allah Allah! Yemekler tatlı, evde bir bereket var, hanımın muamelesi güzel,

çocuğun hâli güzel, dükkânda alış verişler tatlı...”

Neden?

Bilmezsin işte. Bu işlerin hepsini yapan, yaratan Allahu Teâlâ hazretlerine sen iyi kulluk edince her şeyin böyle rast gider. Evinde hayır bereket kaynar, nereden geldiğini, nasıl olduğunu anlayamazsın.

“Ben dokuz bin lira maaş alıyorum. Bu para nasıl yetiyor, ne oluyor?” dersin...

Ankara’da geçen senelerde birisi geldi, adını hatırımda iyi tutamadım. O zaman dokuz bin lira alıyordu ama yine çok düşük bir maaştı. Şimdi artık dokuz bin lira talebeye filan verilen bir para oldu da... Dokuz bin lira alıyormuş, gecekonduda oturuyormuş, evi de kiraymış. Söz arasında bir mesele sordu bana da, bir de baktığı bir kimse varmış. Yani üç-dört çocuklu ailesi var bir de fukarâdan, duldan bir yardıma muhtaç kimseye hayır olsun diye bakıyor.

“Bu para yetmez!” diye düşündüm ama Allah bir bereket veriyor. O kadar para; kiraya mı, yol parasına mı, gıdaya mı, ekmek almaya mı yetecek? Mümkün değil! Allah hayır bereket

verdi mi, insan hayrını bereketini görür. Hayır bereket vermezse milyonları olsa Allah yetirmez.

İbret alın ki mesela Topkapı'dan çıkıp ileriye Bakırköy'e doğru giderken Merter Sitesi diye bir site vardı, kocaman bir mahalle oldu. O arazilerin, mülklerin sahibini akrabâsından bir kimse, belki çocuğu öldürdü. Eski senelerde gazeteler yazdı. İşte bu hayırlılık ve hayırsızlık denilen şey... Yani insan hayrını göremiyor.

Bu esrârı biz farkında olmadan, mirasyedi gibi kullanıyoruz. Şuurunda değiliz ama hadisleri okudukça şuuruna ereceğiz. Yaptığımız şeyi şuurla yapacağız. Namazımıza; “*Huzûr-u Rabbi'l-âlemin*’e durdum.” diye duracağız, tüylerimiz diken diken olacak. Âyetleri okurken gözlerimiz yaşaracak. Rükû ve secde ederken kendimizden geçeceğiz.

Namazı öyle kılacağız. Öyle şuurla kılmalıyız. “Kimin huzurundayım.” diye düşünmeliyiz.

b. Abdest Almak Günahları Affettirir

مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ خَرَجَتْ خَطَايَاهُ مِنْ
جَسَدِهِ حَتَّى تَخْرُجَ مِنْ تَحْتِ أَظْفَارِهِ

Men tevaddae fe-ahsene'l-vudûa harecet hatâyâhu min cesedihî hattâ min tahti ezfârihi.

Önceki mânanın güzel bir tarzda ifadesi... Ahmed b. Hanbel ve Müslim'de geçen bir hadîs-i şerîf. Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:

Men tevaddae fe-ahsene'l-vudûa. “Kim abdest alırsa ve abdestini güzel edâ eylerse...”
Harecet hatâyâhu min cesedihî. “Onun hataları, günahları vücudundan çıkar, sıyrılır gider.”
Hattâ min tahti ezfârihi. “Tırnaklarının altından çıkıp gidinceye kadar...”

Demek ki abdest güzel alındığı zaman günahlar vücudun uç kısımları olan ayak ve el tırnaklarından sıyrılıp çıkar gider. İşte biz, böyle mânası derin ibadetler yapan bir ümmetiz. Dünyanın başka milletlerinde bu dinin güzellikleri yok. Dünyada çok çeşitli yol

tutturmuş insanlar var ama o dinlerin kimisi hak din de olsa, zamanında bir peygamber öğretmiş de olsa, o öğretilen şeyler unutulduğu için bu incelikler yok. Abdest yok, namaz yok, oruç yok, hac gibi güzel bizimkine benzer tarzda ibadet yok. Bizim ibadetlerimizin her birisinin hikmetine mütefekkirler, filozoflar hayran kalıyorlar.

Günde beş vakit namaz; yılda bir kere hac, zekât, oruç... Ne kadar kıymetli ibadetler! Orucu perhize, haccı ziyarete çevirmişler; mukaddes yerlerden başka yerlere döndürmüşler. Hayrı, hasenâtı, sadakayı ters tarafa çevirmişler.

Namaz denilen ibadet, oruç denilen ibadet daha eski ümmetlerde de emredildiği halde ıırından çıkartılmış. *Elhamdülillah*, bizim yolumuz çok güzel. Allahu Teâlâ hazretleri bizi, bu güzel İslâm'ın güzelliklerini bilerek yaşatsın. İslâm'dan bizleri ayırmasın. İmandan sonra küfre düşürmesin, izzetten sonra zillete indirmesin, kabulden sonra reddeylemesin.

Diğer hadîs-i şerîf:

مَنْ تَوَضَّأَ فَلْيَسْتَنْثِرْهُ وَمَنْ اسْتَجْمَرَ فَلْيُوتِرْهُ

Men tevaddae fe'l-yestensir ve meni'stecmere fe'lyüvettir.

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:

“Kim abdest alırsa, burnunu iyice temizlesin.”

Hınkırsın, temizlensin. Çünkü maddî bir kir de kalmayacak. Mânevî kirler, hatalar, günahlar sıyrılıp gidiyor da maddî bir kir, toz, toprak da kalmayacak. Burnunu güzelce temizlesin.

Temizliğe riayet etmek lazım... Şimdi *elhamdülillah* evlerimiz var, Terkos tesisatına bağlı sularımız var; şaldır şaldır akıyor. Yüznumaralar beyaz fayanslarla döşenmiş filan, *elhamdülillah* güzel yani.

Peki 14 asır evvel nasıldı? Çölde nasıldı?

Bu imkânlar eski devirlerde yoktu. Biz ne kadar şükretsek azdır. Eski insanlar çok sıkıntı çekerlerdi. Hatta ben hatırlarım; çocukluğumda, bizim beldemizde evlere sırtta su taşınırdı, “aman su zayi olmasın” denirdi. İnsanın evinde musluk olsun, herkesin

musluğundan şaldır şaldır su aksın; bu büyük bir gelişme.

Hele Arabistan diyarında suyu nereden bulacaksınız? Çok zor. Yapılmış kesme taş binalar, onlar sonradan oldu. Osmanlılar, padişahlar geldi; cihatlar ettiler, zenginlikler oldu, paralar kazanıldı, hayır sahipleri hayırlar yaptılar...

Ondan evvel Müslümanlık, Hicaz yarımadasında diyar-ı gurbetteki mahzun insanlar gibi, boynu bükük olarak, yoksul bir tarzda doğdu. İnsancıkların üstlerinde elbiseler yoktu, koyunlardan yüzülmüş derileri üstlerine örterlerdi. Yağmur yağdığı zaman üstleri ağıl gibi kokardı ama kalpleri altın gibiydi. Evet, üstünde İngiliz kumaşı yoktu, tertemiz değildi ama ne yapsın? Başka kıyafetleri yoktu, koyun derisine bürünmüşlerdi.

Hurma dallarından gölgelenmiş evlerde otururlardı. Hurma dallarının arasını çamurla sıvarlardı. Altı toprak üstü dal... Bu durumda temizlik nasıl olacak? Dağda, bayırda, çölde... İşte o insancıklar bütün bu imkânsızlıklara rağmen pırıl pırıl, tertemiz insanlardı. Büyük

abdest için de taş toplarlar, taşlarla temizlenirdi. Peygamber Efendimiz o temizliği de hepsine öğretmiştir. Küçük abdesti olduğu zaman nasıl olacak? Büyük abdesti olduğu zaman nasıl temizlenecek? Tırnaklar nasıl temizlenecek? Vücudun biriken kılları nasıl temizlenecek? Erkeklerde de kadınlarda da koltuk altında kıllar vardır; uzar, terler kurur, terler kurur... İnsan tekedan beter kokar. Onlar temizlenecek...

“Hocam! Jileti takarız cırt temizleriz.”

O zaman jilet fabrikası mı var?

Kitaplarda, “Koltukaltını yolmak.” diyor. Yolacak yolacak, orayı öyle temizleyecek. Mesela bıyıklar azaltılıyor, ince oluyor.

Çok olsa ne olur?

Yukarıdan gelen akıntılar, bunların arasında kalır, temizlik tam olmaz. Sakal uzatılacak da Peygamber Efendimiz, “Bıyıkları kesin.” buyurmuş. Temizlik olsun diye bıyıklar azaltılacak, tırnaklar kesilecek.

Neden?

Uzadığı zaman insanın yüzünü yırtar, altına pislik birikir ondan. Temizlik olsun diye

koltukaltlarındaki kıllar giderilecek. İnsanın kasıklarında Allah yaratmış, o kıllar giderilecek. Ağzı, burnu, kulağı temizlenecek. Zaman zaman vücut yıkanacak.

Bizim dinimiz bize günde beş defa yıkanmayı emretmiş. Eskiden insanlarda yoktu. Hâlâ da dünyanın birçok yerinde yoktur. Mesela geçen gün gazetede okudum, hayret ettim. “Yirminci yüzyılda Fransızlar çok az yıkanır.” diye yazıyor. Siliniverirlermiş, olur bitermiş. Sonra bir kabı getiriyor ortaya, herkes dalıyor çıkıyor, dalıyor çıkıyor, elini daldırıyor... Öyle yıkanmak mı olur? Yıkadığın akacak gidecek, yeni gelen su temizleyecek.

Ondördüncü, onbeşinci asırlarda Avrupa’dan gelen seyyahlar, bizim büyüklerimizi hamamlarda yıkanırken görünce, “Ya bu adamlar ne biçim adam! Her gün yıkanıyorlar! Bunlar hasta olacak, ölecekler.” diye korkarlarmış. Yani kafaları öyleymiş. Fransızlar’ın parfümlerinin ve parfüm sanayilerinin çok ilerlemesi o kokuları bastırarak kuvvetli kokular bulmak içindir. Adamlar yıkanmıyorlar. Sarayda yüznumara

yokmuş. Allah Allah! Yüznumara olmayınca ne olur, gerisini artık siz anlayın. Biz “leb” diyelim gerisini siz bilirsiniz. Evi arıyorsun, tarıyorsun, yüznumara yok. Ne olacak? Ayıkla pirincin taşını...

Bu izahattan sonra bir daha bu hadîs-i şerîfi düşünürsek... Peygamber Efendimiz; “Abdest aldığınız zaman burnunuzu iyice temizleyin, pislik kir kalmasın. Büyük abdestten sonra taş kullandığınız zaman da taşları bir, üç, beş, yedi gibi tek yapın.” buyurmuş.

Bak, Peygamber Efendimiz şefkatli bir mürebbi -terbiyecisi- olarak her şeyi öğretmiş, tepeden tırnağa her bakımdan insanı yetiştirmiş. Namazı nasıl kılacak, abdesti nasıl alacak, nasıl temizlenecek?.. Hiçbir eksik yok.

İnsanı maddesiyle mânasıyla, içiyle dışıyla, dünyasıyla âhiretiyle bir bütün olarak düşünüp de her bakımdan yardımına yetişen bir başka sistem yok. Bizim dinimiz böyle bir din. Biz bunun kadr ü kıymetini bilmiyoruz.

Neden?

Mirasyediyiz. Bunları çalışıp bulmadık ki...
Öbür milletlerin halini bilmiyoruz ki...

Ankara'da, İstanbul'da yaşadık; köyümüzdeydik, şehre geldik filan... Dünyadan haberimiz yok. Her tarafı böyledir hatta daha ileri sanıyoruz. Mukayeseyle anlaşılır, geziyorsun görüyorsun.

مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ وَدَعَا أَخَاهُ الْمُسْلِمَ

مُحْتَسِبًا بُوعِدَ مِنْ جَهَنَّمَ مَسِيرَةَ سَبْعِينَ خَرِيفًا

Men tevaddae fe-ahsene'l-vudûa ve ehâhü'l-müslime muhtesiben bûide min cehenneme mesîrete seb'îne harîfen.

Enes b. Mâlik radiyallahu anh'ten başka bir abdest hadisi. Ama bakın, Peygamber Efendimiz'in bu hadîs-i şerîfi bizi ne kadar güzel bir şeye götürüyor.

Men tevaddae fe-ahsene'l-vudûa. “Kim abdest alırsa, sonra abdestini güzel eylerse...”

Hoş, güzel bir tarzda alırsa... Abdestini hani hemen, alelusul, almış olayım, paldır küldür filan değil de, güzel bir tarzda alırsa...

Ve ehâhü'l-müslime. “Müslüman kardeşini ziyarete giderse...”

Şu inceliğe bakın! Müslüman kardeşini ziyarete gidecek, abdest almayı söylüyor

Peygamber Efendimiz. Dikkat ediyor musunuz?
Namaz kılmaya değil, müslüman kardeşini
ziyarete giderse...

Neden?

Muhtesiben. “Sevabını Allah’tan
bekleyerek.”

Biz bir kardeşimizi neden ziyaret ederiz?

“Yanında menfaatim var. Gittim mi cebim
para dolacak.”

Hayır!

Allah rızası için ziyaret ederiz. Ziyaretler
Allah rızası için, almak ve vermek Allah rızası
için, namaz ve cihat Allah rızası için, ölmek ve
yaşamak Allah rızası için... Kardeşini ziyaret
ediyor.

Neden?

Muhtesiben. Dünyevî bir menfaat, garaz
ve maksat için değil, Allah’tan sevabını
bekleyerek ziyaret ediyor. Ve gittiği yere
abdestli gidiyor.

Buyurun bakalım; yirminci yüz yıldaız, şu
incelik hangi kültürde var? Hint kültürü, Çin
kültürü, Avrupa kültürü, Amerika kültürü, ay

kültürü, Merih kültürü... Kâinâtın başka yerlerinde arayın bakalım, bu incelik hangi dinde var?

Müslüman, müslüman kardeşini ziyarete gidiyor. Efendimiz ziyarete gidiş sebebini bir kelimeyle söylüyor; *muhtesiben*, “sevabını Allah’tan hesap edip umarak”, başka bir maksatla değil...

Nasıl?

Abdest alarak ve abdesti güzel alarak... Düşün, tertemiz olacaksınız; tozun terin gidecek, elin yüzün yıkanacak... Doktorların bu hadis karşısında bir feryat edip, sırt üstü düşüp bayılması lazım! “Ne dinmiş yâ Rabbi!” deyip, bütün doktorların sıraya girip müslüman olması lazım! 1400 yıl önce, o çöl kanunu işte bu! Buyur... Var mı senin başka bir yerde gördüğün, bir başka medeniyette rastladığın böyle bir şey?

Şu güzelliğe bakın! *Elhamdülillahi alâ ni’meti’l-İslâm*. İslâm nimetine ne kadar şükretsek azdır. Allah bizi bu nimetten ayırmasın, mahrum etmesin.

Âde ehâhü’l-müslim. “Müslüman kardeşini ziyaret ederse...”

Tekrar tekrar yapılan ziyaretlere tekerrür ettiğinden *âde* diye bu fiil kullanılır, fakat daha ziyade hasta ziyareti için kullanılır. Hasta ziyareti için *iâdetü'l-marid* diye, bu kelimenin mastarı *iâdet* gelir. Bu kelime daha ziyade hasta ziyaretinde müstamel olmuştur. O zaman, umumi mânasıyla bir ziyaret değil de, belki bir hasta kardeşini ziyaret mânasına olur; o da güzel bir şey. İnsan hastalandı mı, en zayıf olduğu zaman kapıya bakıyor, “bir kardeşim gelse” diye teselli bekliyor.

Almanya'ya veya başka memleketlere gidiyorsunuz; papazlar hastanelerde karargâh kurmuş. Hatta hastaneleri kendileri yapmış, rahibeleri hasta bakıcı yapmışlar.

Neden?

İnsanın en duygulu olduğu zaman, oradan etkileyecek. Bizim de öyleydi, her camimizin yanında, külliyesinde bir *dârü'ş-şifa*, şifa evi vardı. Bakarsın cami burada, medrese şurada, *dârü'ş-şifa* burada, aş evi burada, yetimhane burada... Külliye her şey vardı. Tabi biz o eski şeylerin hepsini unuttuk.

Bize dedelerimiz kötülendi, kötülendi, kötülendi... O dedelerin torunu olmaktan

utanacak hâle geldik. Cahillik zor şey! İnsanı cahil bırakıp beynine de yalan yanlış şeyleri tekrar tekrar söyledin mi... 40 gün bir adama “sen delisin” desen deli olurmuş derler. Bizide, “Senin anan baban şöyle, senin anan baban vahşi, senin anan baban barbar...” diye diye inandırdılar. Çok kimse inanıyor şimdi. Şu caminin dışına gidin, müslümanları barbar sanıyorlar.

Barbar Avrupa!..

İtalyanlar Libya’ya geldiği zaman nüfusun yüzde ellisini kesmiş. Her iki kişiden bir tanesi gitmiş.

Medeniyet mi?..

Cezayir’de Fransızlar çok şiddet kullanmışlar, nüfusun üçte birini katletmişler. Her üç kişiden bir tanesi gitmiş.

Medeniyet mi?..

İnsan bu; kuş değil, sinek değil, insan!

Medeniyet bizdeymiş; biz esir aldığımız, bizimle çarpışmış komutana bile izzet etmişiz. Esir aldığımız komutana bile bizim padişahımız, “Olur böyle şeyler. Asker bazen kazanır, bazen kaybeder. Müsterih ol. Haydi

seni memleketine gönderiyorum. Hem seni gönderirken, ‘Bir daha benim karşıma çıkıp savaşılmayacaksın.’ diye şart da koşmuyorum. Yine adam topla, yine gel. Bana bir zafer daha kazandırırısın, bir şeref daha eklenir şerefime.” demiş. İnsanlık bu! Bunu başkaları anlayamaz. Biz o dedelerin torunlarıyız da mazimize düşmanız. İngiliz, Fransız, Alman ve İtalyanlarla omuz omuza vermişiz, veryansın Osmanlı’ya çatıyoruz.

Osmanlı kim?

Benim dedem Osmanlıydı, senin deden de... Yani şimdi değişti; adam dedene çattırtıyor da kimse bir şey yapmıyor, kılı kıpırdamıyor. Vur, tamam, “Vay hain padişahlar vay...”

İstanbul’u kim aldı? Fatih’e bir teşekkür etmek gerekmez mi? Bu kadar güzel şehir dünyanın neresinde var?

مَنْ لَمْ يَشْكُرِ النَّاسَ لَمْ يَشْكُرِ اللَّهَ

Men lem yeşkürü’n-nâse lem yeşkürullah.

“İnsanlara şükretmesini, teşekkür etmesini bilmeyen, Allah’a hiç teşekkür edemez.”

İnsanların da yaptığı iyiliğin kadrini bileceksin.

Hiç ziyaret ettin mi Fatih Sultan Mehmed’i? Hiç ruhuna Fatiha okudun mu?

Biniyorsun vasıtaya, gidiyorsun geliyorsun, Edirnekapı surundan geçiyorsun. Bu sur neymiş, bu surdan nasıl bu tarafa gelmiş, bu dağların üstünden gemileri nasıl kaydırıp da öbür tarafa indirmiş?..

Ne azim!

Fe-leni’me’l-emîrû emîruhâ. “O ordunun komutanı ne iyi komutandır.” diye Peygamber Efendimiz asırlar önceden söylemiş, sen ona düşman oluyorsun. Bir köprüye adını koyup da, “Fatih Köprüsü” diyemiyor. Cennet mekân bize şehri vermiş, beldeler kazandırmış; böyle centilmenlik mi olur?

Adam, “Buyurun efendim.” diye sana yol verse, “Teşekkür ederim.” diyorsun. Koca beldeler vermiş, teşekkür etmiyorsun, aleyhinde konuşabildiğin kadar konuşuyorsun. Kendi deden, kendi deden!.. İnsan aslını inkâr eder mi yani?

Kim abdest alırsa, abdestini güzelce tamamlarsa, sonra müslüman kardeşini hastayken ziyaret ederse... Belki o mânaya geliyor, dedik.

Bu işi Allah rızası için yaparsa ne olur?

Bûide min cehenneme. “Cehennemden uzaklaştırılır.”

Ne kadar hocam?

Seb'îne harîfen. “Yetmiş sonbahar mesafe uzağa gider.”

70 yıllık uzağa uzaklaştırılır.

Düşünün! Şimdi sanki karşımda beyazlar giymiş bir doktor, bir hastabakıcı duruyor gibi geliyor bana. “Aman hastanın yanına temiz gidin, üstünüz başınız tozlu topraklı olmasın. Aman elinizi yüzünüzü güzelce yıkayın, çünkü elini sıkacaksınız, ‘geçmiş olsun’ diyeceksiniz, mikrop bulaşmasın vesaire...” Yirminci yüzyılda böyle bir şey denilebilir. Bunu Peygamber Efendimiz 1400 yıl evvel demiş. Akıllı insana bir işaret kâfidir.

el-Ârifu yekfîhi'l-işâre. “Ârife bir işaret kâfidir.” deniliyor. İslâm nasıl bir medeniyet

getirmiş; şu hadisi ezberle, bu işaret sana yeter.

Kim abdesti güzel alırsa...

Abdest, ibadet için yapılan bir hazırlıktı.

Kim abdestini güzel alır, müslüman kardeşine Allah rızasını düşünerek, Allah'ın ecr ü sevabını umarak ziyarete giderse (hastayken veya başka bir sebeple) cehennemden 70 yıllık mesafe uzağa uzaklaştırılıyor.

Gör bakalım, bu zarafet başka yerde var mı?

Zarafet, kanatlı kuyruklu elbise giymekte, başına tüylü şapka takmakta değil ki... İnsanın kalbi güzel olacak. İç âlemi nuranî ve zengin olacak.

c. Gusülden Sonra Abdest

Başka bir hadîs-i şerîf... Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:

مَنْ تَوَضَّأَ بَعْدَ الْغُسْلِ فَلَيْسَ مِنَّا.

Men tevaddae ba'de'l-gusli fe-leyse minnâ. “Gusülden sonra abdest alan bizden değildir.”

Bu ne demek?

Gusül, büyük abdest demektir. Abdest almanın büyüğü ve daha şümüllüsü demektir. Tepeden tırnağa yıkıyorsun. Ona gönlün mutmain olmuyor da bir daha abdest almaya kalkıyorsun.

Ne bu tereddüdün? Guslün en büyük temizlik olduğuna itimadın yok mu?

Bir de vesveseyi defetmek için, böyle bir vesvese, bir suizan olmasın diye Peygamber Efendimiz, “Gusülden sonra abdest alan bizden değildir.” buyurmuş.

Gusül yeter! Üç kere ağızına su, üç kere burnuna su, tepeden tırnağa hiçbir yerinde kuruluk kalmayacak gibi yıkanırsın; işte gusül oldu. İnsan cünüplükten kurtulur, abdest almış olur. Onunla namaz kılınır, her şey olur. Ama evvelinde yani gusül abdesti almadan önce abdest almak var, mezhebimizde söylenmiş, öyle alırsa iyi olur.

Vesvese yapmayacağız.

Akşam konuşuyoruz... Kardeşlerimiz, kara zeytin yemiyormuş.

Neden?

Zeytincilerle konuşmuş da içine, havuzlarına hayvan düşebiliyormuş... Yahu faraziye, böyle şey olur mu?..

“Ya benim kullandığım suyun içine hayvan düştüyse... Ya benim abdestim olmadıysa...”

Bu işle bir yere çıkılmaz ki. Böyle vesveseler insanın aklını oynattırır, deli eder.

Görmediğin takdirde bir şeyin asıl olanı, esası, kökü nedir?

Aslolan temizliktir. Eşyada aslolan temizliktir.

“Hocam senin şu oturduğun minder, şu bizim namaz kıldığımız halı, üstünde oturduğumuz hasır, acaba kirli mi temiz mi? Tereddüdüm var, içime sinmedi, namaz kılmaya rahat edemedim.”

“Ne var, üstünde bir kir görüyor musun? Bir pislik emaresi görüyor musun?”

“Görmüyorum ama ya görmediğim zaman üstüne bir şey dökülmüşse.”

Vesveseyi bırak! Bu din oyuncak değil; görmüyorsan temizdir, kıl namazı.

“Hocam, ben abdest almıştım. Kaçırduğımı bilmiyorum ama kaçırdım gibi geliveriyor.”

Abdestte seni vesveseye düşürüp de, baştan çıkartmak isteyen vazifeli özel şeytan var. “Olmadı abdestin.” diyor, bir daha alıyorsun. “Olmadı yine.” diyor, bir daha alıyorsun. Karşına geçip “Müslümanların şu haline bak, maskara ettim.” diye kıs kıs gülüyor. Alacaksın, bitti, tamam... “Almıştım ama kaçırdım mı ki?” diye bir tereddüt geldi.

Aldığını iyi biliyor musun?

İyi biliyorum.

Kaçırıldığını?

İyi bilmiyorum, tereddüt...

Abdestin var, git namazı kıl.

Bir diğer hadîs-i şerîf:

مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ ثُمَّ صَلَّى صَلَاةً غَيْرُ سَاهِيٍّ
وَلَا لَاهِيٍّ كُفِّرَ عَنْهُ مَا كَانَ قَبْلَهَا مِنْ سَيِّئَةٍ

Men tevaddaa fe-ahsene vudûahû sümme sallâ salâten ğayru sâhin ve lâ lâhin küffira anhu mâ kâne kablehâ min seyyietin.

Bu da Ukbetü'bnü Âmir'den rivayet edilmiş, yine abdestle ilgili bir hadîs-i şerîf.

“Kim abdest alırsa ve abdestini güzel tamamlarsa...”

Bak, güzel tamamlamak arkasından hep te'kiden, te'yiden söyleniyor. Yani burada bize, “Abdesti paldır küldür almayın! Aman dikkatli alın!” diye bir işaret var.

“Kim abdest alır da, abdestini de güzelce yapmış olur, sonra namaz kılırsa...”

Nasıl?

Ġayru sâhin. “Şaşırımadan, akli başında.”

Mevlâ'nın huzurunda durduğunu biliyor. *Allâhu Ekber* deyince dünyayı arkasına attı, *huzûr-ı Rabbi'l-İzzet'e* durdu. Kendinden geçti, güzelce namaz kılıyor ama rekâtlarına vâkıf. Hata etmeden, gevşek ve dalgın olmadan güzelce kılıyor.

Ve lâ lâhin. “Kalbi de oraya buraya dağılmış değil, huşu ve hudu içinde.”

Böyle namaz kılırsa ne olur?

Küffira anhu mâ kâne kablehâ min seyyietin. “Üzerinde günah bâbından, günah

cinsinden daha evvelce neler varsa hepsi mağfiret olunur, Allah örter.”

Küffira, örtülür demek. Güzel namaz kılındı mı üstüne bir perde çeker, örter, “Haydi affettim kulum.” der.

Camilere gelen insanlar içinde öyle insanlar vardır ki birisi bir alır gider, birisi bin alır gider. Hadîs-i şerîflerde daha önceden geçti.

Bin alan nasıl bin alıp gidiyor?

Namazı güzel ve şuurlu kılıyor. Yaptığı ibadete kendisini tam veriyor, şuuruna vakıf... Aklı yerinde ve dikkatli bir tarzda kılıyor.

d. Allah’a Tevekkül Edene Allah Kâfîdir

Şimdi geldik bir başka mevzuya. Bu da tevekkülle ilgili bir hadîs-i şerîf:

مَنْ تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ كَفَاهُ اللَّهُ مَعْنَتَهُ وَرَزَقَهُ مِنْ
حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ انْقَطَعَ إِلَى الدُّنْيَا وَكَلَّهُ اللَّهُ
إِلَيْهَا

Men tevekkele alallâhi kefâhullâhu mü’netehû ve razakahû min haysü lâ yahtesib

ve men inkataa ile'd-dünyâ vekelehullâhu ileyhâ.

Âyetlerde geçiyor.

Biz sabahları Evrâd-ı Şerîfe'yi okuruz. O evradın içindeki dualar, ibareler; hadislerden, âyetlerden toplanmıştır. Onlar büyüklerimizin eserleridir. Onların kökleri, Bahâeddin-i Nakşibend Efendimiz'e, Evrâd-i Bahâiye'ye, Abdülkadir-i Geylânî Efendimiz'e kadar gider. Hocamız'ın da ilaveleri vardır. Günlere göre tertip edilmiştir, her birinin çok fazileti, çok sevabı vardır. Orada bir günün âyetleri tevekküle aittir. Pazartesi gününün evradı hep tevekkülle ilgilidir.

Innellaha yuhibbu'l-mütevekkilîn. “Allah kendisine tevekkül eden kullarını sever.”

Allah'a tevekkül edeceğiz. Bizim mü'min olarak düşünüş tarzımızdan birisi Allah'a tevekkül olacak.

“Birinci kat evde oturuyorum da, camın demiri yok da vesaire...”

Allah'a tevekkül et, gelsin bir şey içeri girsin, göreyim bakalım...

Mümkün mü girmesi? Sen Allah'a dayanırsan mümkün mü?..

“İşte hocam, yapayalnız şuraya gideceğim de... Şu olacak da... Karanlık da, düşman çok da, bilmem ne de...”

Allah'a tevekkül et! Bizim imanımız zayıf. Mevlâmız ile kulluk muamelemizin nasıl olacağından haberimiz yok ki... Dayan bakalım Mevlâ'ya.

Allah'a dayan, say'e sarıl, hikmete râm ol.

Yol varsa budur, bilmiyorum başka çıkar yol.

Allah'a dayanma, tevekkül... Say'e sarılma, esbâba tevessül ederek çalışıp çabalamak yani oturmamak, sırt üstü yatmamak, gevşeklik ve tembellik etmemek...

Hikmete râm olmak?

Hikmet; ilim, âyet, hadis...

Şu hikmetlere baksanıza... Okuduğumuz hikmetler; 1400 yıl önce, üniversite olmayan bir zamanda, çöllerin arasından fışkırmış. Allah'ın mübarek beldesi ama ekin yok, ağaç yok, orman yok... O kumların arasından çıkmış

bu elmaslar, inciler, mercanlar, yakutlar, zümrütler... Hikmete râm olacağız, teslim olacağız. Bunlar ne güzel şeyler, hayatımızı bunlara göre tanzim edeceğiz.

Kim Allah'a tevekkül ederse ne olurmuş; bu hadîs-i şerîf onu bildiriyor.

Ve men tevekkele alallah. “Kim ki Allah'a tevekkül eyledi.” *Kefâhullâhu mü'netehû.* “Allah onun sıkıntısına yeter, kifayet eder.”

Bir çare bulur, derdi neyse, derdine Allah deva eder.

Nâçâr olacak yerde

Nâgâh açar ol perde

Derman irirur derde,

Mevlâ görelim neyler

Neylerse güzel eyler.

“Hiç çarem kalmadı, bir şeyim kalmadı, bittim.” dediğin yerde, tevekkül edersen imdada yetişir. Allah'a kim ki tevekkül eyledi, Allah onun sıkıntısını, üzüntüsünü, derdini giderir, onu karşılar.

Ve razekahû min haysu lâ yahtesib.
“Ummadığı bir taraftan onu ikrama erdirir,
rızklandırır.”

Maddî ve mânevî rızka erdirir.

Ve men inkataa ile'd-dünyâ. “Kim de
dünyaya bağlanırsa...”

Allah'ı bırakmış, bütün mânevî bağlarını
kesmiş, koparmış; dünyaya sımsıkı sarılmış.
Dünya dünya dünya, mal mal mal, ticaret
ticaret ticaret, kazanç kazanç kazanç... Ona
rarılmış, âhiret hiç hesapta yok. Öteki güzel
şeylerin hepsinden koştı, kesildi sadece
dünyaya bağlandı. Kim böyle dünyaya
bağlanırsa...

Vekelehullâhi ileyhâ. “Allah onu dünyaya
teslim eder.”

Haydi, ne halin varsa gör bakalım.

Kazancı sen kendin mi kazanıyorsun?

Haydi bakalım, kazan da görelim.

Sen işleri kendin mi düzeltiyorum
sanıyorsun?

Düzeltil bakalım işini...

Kendi haline bırakır.

Onun için müslüman Allahu Teâlâ hazretlerine tevekkül edecek. Önce bir işe niyet edecek, ondan sonra istişare edecek.

“Şu işi yapsam galiba sevaplı ama bir de bilenlere sorayım.” diyecek.

Ona sordu, buna sordu, “iyi olur” dediler ama bazı müşkülli de var. Tevekkül edip işe girecek. Müslüman’ın işi cesarettir. Korkak tüccar ne kâr eder ne ziyan. İslâm’da pintilik, gevşeklik, tembellik, ürkeklik yok...

Müslüman’ın alını açık, işi sağlamdır. Bir işi düşünür, “Şu iş galiba hayırlı olacak, yapayım. Bismillahirrahmanirrahim. Yâ Rabbi! Sen bana yardım eyle.” der, girişir işe. Müslüman böyle aktiftir.

Şimdi ben müslümanları öyle görmüyorum. Şimdiki müslümanlar kusurlu, hasta... İnşallah iyi olacaklar; ilaçlarla, tedavilerle kalkacak, sıhhat bulacaklar. Göreceksin onları. Ama şimdi hepsi hastanede yatıyor, yataklara uzanmış zavallılar. Hasta hepsi, nefes almaktan aciz durumda... Dinini bilmiyor ki, hikmetlerle şifa bulmamış ki, okumamış ve öğrenmemiş ki... Dünyaya sarılıyor.

Nasıl sarılıyor?

Âhiretini ihmal ederek, unutarak. Allah'tan, hesaptan korkmuyor. Peygamber'den utanmıyor. Mahşer halkının huzurunda bir gün gelip de mizanın karşısında bu dünyada yaptıklarından hesap vereceğini düşünmüyor. Yaptığı her işin -zerre kadar hayır, zerre kadar şer- amel defterlerine melekler tarafından yazılıp, tescil edilip damgalandığından haberi yok.

Haberi var hocam, olmaz olur mu? Müslüman! Âmentü billahi diyor, âhiret gününe iman ettim diyor, hesaba kitaba inanıyor.

İnansa böyle mi yapar? Âhirette hesap var. İnanan böyle mi yapar? Haramı, helali bilmez mi?

Âhirette hesap var; hiç aldırılmıyor, dere tepe dümdüz, tank gibi... Haram helal demeden homur homur hınzır gibi yiyor.

Olur mu?

Nerede kaldı senin imanın? Senin imanının evin duvarına astığın levha mı?

Uygulayın! Herkes uygulasin! Herkes önce kendisinde uygulayacak, imanını yaşayacak.

“Ben mü’minim. Bir şey bilmiyorum, cahilim. Hiç bilgim yok. Bugün geldim, üç beş tane hadis duydum.”

Haydi bunları tatbik et. Kendisi tatbik edecek; evinde, mahallesinde, işinde tatbik edecek. Öğrendiği bilgisini hayatına tatbik eden kimseye, Allah bilmediği şeyleri ikram eder. Öğrendiği şeyi tatbik etmeyen bu hale düşer. Müslüman öğrendiğini tatbik edecek.

“Hoca güzel söyledi, ^15 tane hadîs-i şerîf okudu. İyi şeyler...” de, geç televizyonun başına, kahveni höpürdet, ezan çağırdığı zaman camiye gelme, ticaretini yine bildiğin usullerle devam ettir.

Olmaz!

İnsan bildiğini tatbik edecek. Müslüman, hayatı değişen insan demektir.

“Tevbe yâ Rabbi!” dedin.

Ne demek?

“Yâ Rabbi! Senin yoluna döndüm, senin güzel dininin ahkâmını kabul ettim, bundan

sonra ona göre yaşayacağım.” demek.
Müslümanlık bu!

Çocuk geliyor; “Hocam! İçimde bir bezginlik, bıkkınlık, hevessizlik var.” diyor.
İmanlı insan hevessiz olur mu?

İçsen bu sudan, dostum bir daha susamazsın.

Bir hal gelir ağlayamazsın, susamazsın.

Ağlasan ağlayamazsın, sussan susamazsın.
Bir hâl gelir, iman ehli insana yerler dar gelir.

Ebû Eyyûb el-Ensârî, “Getirin bana zırhımı.” demiş. Haliç’te camisi var.

“Dede, sen ihtiyarsın. Biz senin yerine cihat ederiz, sen evde otur.” demişler.

“Kur’ân-ı Kerîm, ‘cihat edin’ diyor, ihtiyarları istisna ediyor mu? Getirin bana zırhımı, ben Allah yolunda cihat edeceğim.” demiş.

Kalkmış Medine-i Münevvere’den İstanbul’a gelmiş. Kabri Haliç’in kenarında...

Uçakla mı geldi?

Adım adım... O ihtiyar zât-ı mübarek buraya adım adım geldi. Azme bak!

Hangi sahabe kendi yurdunda? Kaç tanesi?

Adedi 124 bin kadar deniliyor.

Kaç tanesi Medine’de kaldı?

Çok azı... Ekseriyetle cihanın her bir tarafına dağıldılar.

Bir tanesi bir güzel vadide bir güzel nehir, güzel bir pınar gördü;

“Şuraya yerleşeyim de bundan sonraki ömrümü Rabbime ibadetle geçireyim.” dedi.

Geldi, Peygamber Efendimiz’e sordu;

“Yâ Resûlallah! Güzel bir su, تنها bir yer, çekileyim, orada ibadet edeyim mi?”

İslâm’da terk-i dünyâ yok.

Dedi ki;

“Hayır, tavsiye etmem. Allah yolunda cihat etmen, şu kadar daha hayırlıdır.”

Müslüman gayretli olacak, çalışacak, uğraşacak, parasını verecek.

“Hocam! Para çok sevgili şey, çok zor kazanılıyor.”

İşte o sevdiklerinizden infak etmedikçe birr-i takvâ mertebesine ulaşamazsınız ki infak edeceksiniz.

“Hocam ‘şunu şöyle yapma, bunu böyle yapma’ diyorsunuz, zor bunlar.”

Cennet de ucuz bir mükâfat değil ki. Cennet bu; âhiret, ebedî saadet... Köşkler, huriler, ırmaklar ve rıdvanu’l-mina’llâhi ekber, Allahu Teâlâ hazretlerinin rıdvân-ı ekberi...

Daha ne istiyorsun?

Müslümanlar ölüyor mu ya? Müslümanca yaşayınca insan nefes alamaz duruma mı geliyor?

Müslümanca yaşa!

Birazcık fedakârlık yapacaksın, almayacak etmeyeceksin, helallerle iktifa edeceksin.

Allah’ın helalleri bizi haramlardan müstağni kılacak kadar bol, ne diye haramlara düşeyim? Bu kadar helal varken o harama zıkkıma mı kaldım?

Birazcık fedakârlık edeceksin. Allah seni imtihan ediyor, elbette biraz zorlanacaksın.

“Çok da canım istemişti hocam.”

İşte o canının istediği şeyi almayacaksın, yapmayacaksın da Allah ecir yazacak.

“Hocam bu emrettiğin şey, biraz ağırca geliyor.”

Elbette o ağır işi yapacaksın da kazanacaksın.

Talebeler 20 yıl okuyorlar da bir diploma alıyorlar. İnsan askerde iki sene çalışıyor, icabında ölmek var, hudutta sınırda çarpışmak var. Tüccar, sabahleyin gün ağarırken işine gidiyor, akşam geç vakit elinde fileler otobüslerde vs. sıkışarak eve geliyor.

Kolay mı? Hangi şey kolay? Cennet kolay mı?

Elbet çalışacak herkes.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi, sevdiği işleri öğretip sevdiği şeyleri yapmaya muvaffak eylesin, yardım eylesin.

Eğer O’ndan yardım gelirse ne âlâ, gelmezse halimiz harap olur.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

9 Rebîü'l-Evvel 1405 / 02.12.1984

İskenderpaşa Camii/ İstanbul

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

